

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Pfv.I.20.184/2022/10.

A tanács tagjai: Dr. Harter Mária a tanács elnöke

Dr. Varga Edit előadó bíró

Dr. Szabó Klára bíró

A felperes: felperes neve

(felperes címe)

A felperes képviselője:

Dr. Kriston István ügyvéd

(ügyvéd címe)

Az alperes: alperes neve

(alperes címe)

Az alperes képviselője:

Nagy és Kiss Ügyvédi Iroda

(ügyvédi iroda címe;

ügyintéző: Dr. Nagy Szilárd ügyvéd)

A per tárgya: végrehajtás megszüntetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

a felperes

A másodfokú bíróság és a jogerős határozat száma:

Győri Törvényszék

1.Pf.20.058/2021/8.

Az elsőfokú bíróság és határozatának száma:

Mosonmagyaróvári Járásbíróság

P.20.059/2020/7/II.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000 (százezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 1.238.700 (egymillió-kétszázharmincnyolcezer-hétszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes hitelező és a felperes adós között 2006. május 3-án közjegyzői okiratba foglalt deviza alapú fogyasztási kölcsönszerződés jött létre. A szerződés megkötése előtt, 2006. április 12-én a felperes aláírta a külföldi devizában történő finanszírozás általános kockázatairól szóló alperesi tájékoztatót, amely tartalmazta, hogy e kölcsönök esetében az esetleges kedvezőtlen árfolyamváltozás előre nem látható és ki nem számítható

többletköltséget okozhat, amennyiben a finanszírozási valuta árfolyama nő a forinttal szemben, a tőke és kamatai megfizetéséhez magasabb forint összeg szükséges. Az így keletkező többletterhet a bank nem vállalja át és arra sem vállalkozik, hogy az esetlegesen kedvezőtlen változásról az adóst értesítse. A megkötött szerződés VII.2 pontja szerint a felperes megértette a bank tájékoztatását arról, hogy az árfolyam jelentős változása esetén jelentős árfolyamkockázata keletkezhet, ha a kölcsön fedezete nem devizaforrás.

[2] Mivel a felperes a szerződésből fakadó kötelezettségeinek egy idő után nem tett eleget, az alperes a szerződést 2013. augusztus 28-án felmondta, a kérelmére kibocsátott záradék alapján a felperes ellen végrehajtás folyik.

[3] A felperes által a szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perben a bíróság a keresetet jogerősen elutasította (Győri Törvényszék 11.P.20.785/2015/29.; Győri Ítéletábla Pf.II.20.053/2017/4/I.).

A felperes keresete, az alperes védekezése

[4] A felperes Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rPp.) 369.§ a) pontjára alapított keresete a végrehajtás megszüntetésére irányult, egyéb okok mellett az árfolyamkockázat fogyasztóra hárításának tisztességtelensége miatt. Érvelése szerint a főszolgáltatást szabályozó kikötés tisztességtelensége a szerződés egészét érvénytelenné teszi, az érvénytelenség oka pedig az, hogy az árfolyamkockázatról szóló banki tájékoztatás időpontja és tárgyköre nem felelt meg a jogszabályoknak, az EUB és a hazai bíróságok gyakorlatának.

[5] Az alperes a kereset elutasítását kérte. Rámutatott, hogy a szerződés érvénytelensége iránt azonos okok miatt folyamatban volt perben hozott elutasító döntés a jelen ügyben is irányadó.

Az első- és másodfokú ítélet

[6] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasító ítélete indokai között rámutatott, hogy a tájékoztatási kötelezettség megsértéséhez sem a rPtk., sem a rHpt. nem fűzi a semmisség jogkövetkezményét, emiatt a szerződést jogszabálysértés miatti semmisség nem terheli. Az alperes kockázatfeltáró nyilatkozata mind a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (rHpt.) 203.§ (6) bekezdésének, mind a 2/2014. PJE 1. pontjának megfelel, a tájékoztatás fogyatékoságára irányuló felperesi hivatkozás nem eredményezi sem az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó kikötés, sem a szerződés egészének érvénytelenségét.

[7] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a per főtárgya tekintetében helybenhagyta, rámutatva, hogy az árfolyamkockázati tájékoztatás megfelelően, és a kellő időben történt.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[8] A jogerős ítélet ellen felülvizsgálattal élő felperes annak megváltoztatását és a keresetnek helyt adó határozat hozatalát kérte. Arra hivatkozott, hogy az árfolyamkockázat körében az alperes által nyújtott előzetes tájékoztatás nem helyettesítheti a szerződés valamennyi, ezen belül az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó feltételének kellő időben történő megismerését, ami az Európai Unió Bíróságának gyakorlata szerint elvárás. Rámutatott, hogy az ítéleti tényállás tényként rögzítette, hogy a tájékoztatás nem a megfelelő időben történt, így a tájékoztatás időbelisége és teljeskörűsége tekintetében a felülvizsgálatnak nincs akadálya. Hangsúlyozta, hogy a C-51/17. számú EUB ítélet szerint a szerződési feltételeket kell időben a szerződő fél rendelkezésére bocsátani, ennek hiányában a szerződéses kikötés a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 209. § (1) bekezdése és 209/A.§ (2) bekezdése értelmében tisztességtelenként semmis. A rHpt. 203.§ (6) bekezdésében szabályozott tájékoztatási kötelezettség az EUB jogértelmezésében csak úgynevezett „további” (a perbeli esetben előzetes) tájékoztatás, amelyhez érvénytelenségi jogkövetkezmény nem kapcsolódik és nem pótolja a szerződés feltételeinek kellő időben történő megismerését, anélkül ugyanis a fogyasztó nincs abban a helyzetben, hogy a deviza kölcsön felvételének a saját gazdasági helyzetére vonatkozó esetleges veszélyeit, a nemzeti valuta súlyos leértékelődésének következményeit értékelni tudja. Mivel a felperes a szerződést megkötése napján vette csak át, az alperes nem biztosította annak kellő időben történő megismerhetőségét. Ekkor szembesült azzal, hogy a szerződés deviza alapú, az alperes ügyintézői azonban úgy tájékoztatták, hogy ezzel nem kell foglalkoznia. Hangsúlyozta, hogy az előzetes tájékoztatásnak a szerződés ismerete hiányában nincs hatása az árfolyamkockázati kikötés tisztességességére, a szerződés árfolyamkockázatra vonatkozó VII.2. pontja elégtelen tájékoztatást tartalmaz, ami a szerződés egészének az érvénytelenségére vezet: a végrehajtás alatt álló követelés nem jött létre érvényesen, ezért a végrehajtás megszüntetésének van helye.

[9] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult. Nézete szerint az a tény, hogy a kockázatteltérítés és a szerződéskötés között három hét telt el, önmagában igazolja, hogy a felperes kellő időben megkapta a tájékoztatást, emiatt a szerződés VII.2 pontjának tisztességtelensége sem állapítható meg. Amennyiben a felperesnek ennyi idő nem volt elég, hogy kötelezettségvállalását felmérje, viszont a szerződést ennek ellenére aláírta, a következmények az ő terhére esnek. Előadásának bizonyítása a felperest terheli, amennyiben a szerződéskötés folyamatát kifogásolja, ezzel kapcsolatos tényeket kellett volna igazolnia, erre azonban nem került sor. Utalt arra is, hogy a felperes hitelközvetítő közreműködését vette igénybe, esetleges további felvilágosítást tőle is kérhetett, személyes meghallgatása során azonban maga adta elő, hogy az iratok átolvasására sem tartott igényt. A felperes ezen eljárásából fakadó hátrányok ugyancsak nem terhelhetik az alperest.

A Kúria döntése és jogi indokai

[10] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

[11] A Kúria előjáróban rámutat, hogy a felülvizsgálat tárgya kizárólag az alperes által nyújtott árfolyamkockázati tájékoztató megfelelősége, azon keresztül a kockázat viselését felperesre terhelő szerződési kikötés tisztességtelensége, és emiatt a végrehajtás megszüntetésének kérdése volt. A felperes az EUB határozataiban foglaltakra tekintettel azzal érvelt, hogy a tájékoztatásnak a szerződésben kell szerepelnie, nem a szerződéskötés előtt, külön okiratban, így ugyanis nem tudta beazonosítani az érintett szerződéses rendelkezést, az árfolyamváltozás hatásmechanizmusát a törlesztőrészletek alakításában, ezért az előzetes tájékoztatás nem pótolhatja a szerződésbe foglalt figyelemfelhívást.

[12] A felperes érveivel kapcsolatban a Kúria hangsúlyozza: éppen a fogyasztó (a felperes) érdeke, hogy ne csak a szerződéskötéskor, hanem már azt megelőzően szembesüljön a majdani szerződés deviza alapúságával, a változások mechanizmusával, és így, a konstrukció alapvető sajátosságait megismerve készülhessen – kérdésekkel, felvetésekkel – a szerződéskötésre.

Az adott esetben az előzetes tájékoztatás figyelmeztetett arra, hogy kockázatos, ha az adós CHF-ben adósodik el, az árfolyamváltozás mértéke, iránya ugyanis nem prognosztizálható, hatására mind a tőketartozás, mind a törlesztőrészletek összege növekedhet, és ezt a kockázatot a bank nem vállalja át. A közérthető módon és formában megfogalmazott tájékoztatást a felperes aláírta, az abban foglaltakat tudomásul vette, így a szerződéskötés időpontjára átgondolhatta, kíván-e az ismertetett konstrukcióban szerződést kötni vagy más, esetleg nem devizaalapú keretek között vesz fel kölcsönt.

Utal arra is a Kúria, hogy a felperes hitelközvetítő útján került kapcsolatba az alperessel, ezért közvetítőjétől is információhoz juthatott a devizaalapú szerződésekről, azok mechanizmusáról, és mivel a szerződési feltételek a közjegyző általi felolvasáskor is elhangzottak, a felperes a közjegyzőhöz is intézhetett kérdést, szükség esetén a szerződéses rendelkezések értelmezését kérhette. Mindezek ismeretében az a körülmény, hogy a felperes a kölcsönszerződést aláírás előtt nem ismerhette, sem az eljárást, sem a tájékoztatást nem teszi elégtelenné, a szerződés rendelkezését pedig tisztességtelenné: a felperes a szükséges információkhoz az előzőek értelmében több forrásból hozzájuthatott, az előzetes tájékoztatóból pedig megismerhette a deviza alapú hitelezés lényegét.

[13] A szerződés VII.2. pontjába foglalt, úgynevezett svájci frank klauzula lényegre törő és szintén közérthető tájékoztatást tartalmaz, és visszautal az előzetes tájékoztatásra, ezáltal a szerződés részévé téve azt. A klauzula ugyanakkor az előzetes tájékoztatáshoz képest további fontos adalékként tartalmazza, hogy a változások „jelentősek” lehetnek, melyek az adós terheinek jelentős növekedését eredményezhetik. A jelentős veszély lehetőségére történő figyelmeztetéssel a tájékoztatás mind az EUB, mind a hazai bírói gyakorlatnak megfelel.

[14] Megjegyzi a Kúria, hogy az alperes által alkalmazott tájékoztatás az árfolyamkockázati tájékoztató minimum feltételei tekintetében megfelel a 2/2014. PJE 1. pontját kötelező értelmezéssel ellátó Jpe.60.015/2021. számú jogegységi panasz ügyben hozott határozatban foglaltaknak is. Az alperes tájékoztatóját a Kúria mind a Jpe. határozat meghozatal előtt, mind az azt követő határozataiban megfelelőnek találta, és az ettől való eltérésre a kifejtettek miatt a jelen ügyben sem látott indokot.

[15] A kifejtettek szerint a jogerős ítélet nem jogszabálysértő, ezért azt a Kúria a rPp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

[16] A felperes felülvizsgálati kérelme nem volt eredményes, ezért a felülvizsgálati eljárásban a rPp. 270. § (1) bekezdésén keresztül érvényesülő rPp. 78. § (1) bekezdése értelmében köteles megfizetni az alperes jogi képviselőjével a felülvizsgálati eljárásban felmerült, a 32/2003. (VIII.22) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdéseiben foglaltak szerint, a 4/A.§ értelmében az általános forgalmi adóra is figyelemmel, a tényleges ügyvédi tevékenységgel arányosan meghatározott ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költséget.

Budapest, 2022. június 1.

Dr. Harter Mária s.k. a tanács elnöke, dr. Varga Edit s.k. előadó bíró, dr. Szabó Klára s.k. bíró